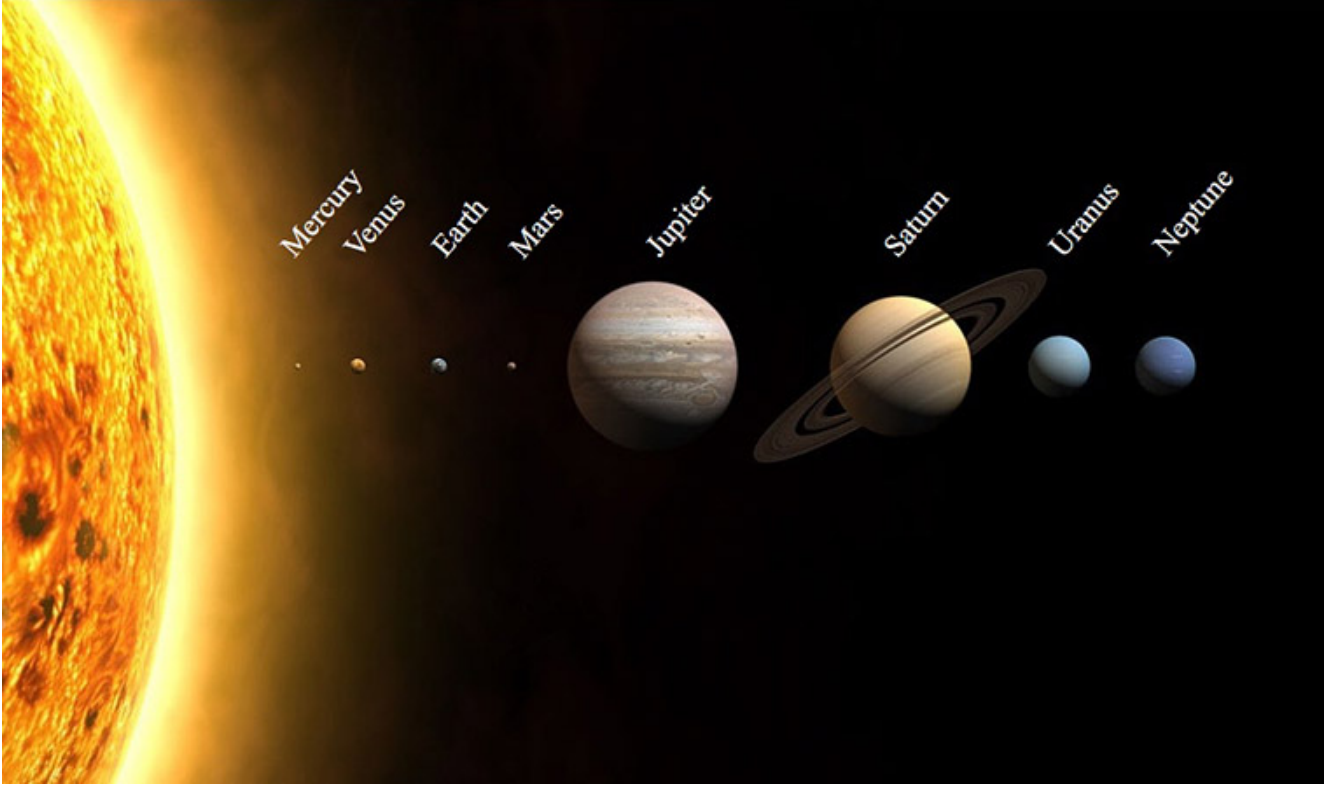

Mutluluğun Sırrı Haddini Bilmekte Saklı!

İnsanlar, hayatlarının her aşamasında yazılı ve sözlü sözleşmeler içinde bulunur ve faaliyetlerini bu sözleşmelerin çizdiği sınırlar kapsamında sürdürürler. Hukuk, ahlak, aile, iş, inanç, ticaret, eğitim ve kültürel faaliyetlerin tamamı bu sözleşmelerin birleşim ve kesişim kümeleridir. Sınırlarımızı ve imkanlarımızı bu karmaşık ilişkiler ağı belirler. Haddimizi bilmek, bu kompleks yapı içinde benliğimizin farkında olmak ve muhafaza edebilmek demektir.

Haddini bilmekle ilgili çok şeyler söylenebilir! Ancak sözlerin en güzeli olan Kur'an-ı Kerim'le başlamak en doğru yol olsa gerek.

Haddini bilmenin; kibirden arınmayı, kulluğun ve kulluğa ilişkin acizliğin farkında olmayı, samimi ve sahici davranmayı gerektirdiğini *"Rabbimize alçak gönüllüce ve için için dua edin. Çünkü O, haddi aşanları sevmez."* A'raf/55 ayetinden anlıyoruz. İsyan ve itiraz etmek, gösteriş ve kibirle kabarmak, had ve hudut bırakmadığı gibi, rahmet ve nimetin yerine gazap ve afetleri çağırmaya neden oluyor.

Haddini bilmek, nasip olanla iktifa edebilmeyi, yani kanaat etmeyi de gerektirir. Kraldan daha fazla kralcı davranarak, verilen nimetleri kullanma hakkının kaldırılması da tevazu veya takva örtüsüne sarılmış hadsizlik gibi işlem görür. Nitekim, *"Ey iman edenler! Allah'ın size helal kıldığı iyi ve temiz nimetleri (kendinize) haram etmeyin ve (Allah'ın koyduğu) sınırları aşmayın. Çünkü Allah haddi aşanları sevmez."* Maide/87 ayetinde açıkça uyarıldığımız görülüyor. Benzer şekilde, ibadetlerinde nefislerini aşırı derecede zorlamaya niyetlenen bazı sahabeleri Peygamber aleyhisselamın uyardığını ve bu durumdan men ettiğini de biliyoruz.

Allah'a karşı kulluğumuz için, haddimizi bilip bilmediğimizin sınanması da temel ölçülerden birisidir. Rabbimiz bu konuya örnek olarak: *"Ey Muhammed! Onlara, deniz kıyısında bulunan kent halkının durumunu sor. Hani onlar Cumartesi (yasağı) konusunda haddi aşıyorlardı. Zira tatil yaptıkları Cumartesi günü balıklar onlara akın akın geliyor, tatil yapmadıkları (diğer) günlerde ise gelmiyorlardı."*

İşte onları yoldan çıkmaları sebebiyle böyle imtihan ediyorduk.” A’raf/163 ayetinde bariz örnek ve açıklamada bulunmuştur. Yine aynı konuyla ilgili imtihan sırrını, “Ey iman edenler! Andolsun, Allah sizleri, ellerinizin ve mızraklarınızın erişebileceği av(lar) ile elbette deneyecek ki, görmediği halde kendisinden korkanı ayırıp meydana çıkarınsın. Kim bundan (bu açıklamadan) sonra haddini tecavüz ederse ona elem dolu bir azap vardır.” Maide/94 ayetinde daha ayrıntılı anlatarak, hadlerimizi bilmemiz konusundaki hassasiyetini defaatle belirtmiştir.

Benzer bir imtihan sırrını necis hayvan olan domuz konusunda da görüyoruz. “Allah size ancak ölüyü (leşi), kanı, domuz etini ve Allah’tan başkası adına kesileni haram kıldı” Bakara/173 ayetinde açıkça haram kılınan domuz hayvanına baktığımızda, olağanüstü hızlı büyüyerek 4 ayda 130 kiloyu geçebilmesi, bir batında 12-13 yavru verebilmesi, 1 yılda 3 kez doğum yapabilmesi, cam dışında her türlü çer çöp atıklarını ve leşleri yiyebilmesi gibi özelliklerinden dolayı, oldukça karlı ve ekonomik bir yatırım alanına dönüştüğünü biliyoruz. Günümüz şartlarında bir domuzdan 185 çeşit ürün çıkabiliyor. Avrupa, Çin ve Amerika’nın temel hayvansal gıda kaynağı bu nedenlerle domuzlar olmuştur. Domuzların bu avantajlarına karşı, sağlıksız ve zararlı yönleri ise kapitalist sistem içinde görmezden gelinmektedir.

Allah’u Teala, tıpkı Yahudilerin Cumartesi imtihanında kıyıları balıkla doldurarak hadlerini test ettiği gibi, domuzları da karlı ve kolay bir üretim aracı kılarak, bütün insanları imtihan etmektedir. Yahudiler bu konuda nispeten sıkı durmaya devam etmektedir. Hristiyanlar ise Pavlus’un “*çarşıda satılan her şey yenebilir*” sözüne dayanarak onlara da haram olan domuzu helal saymıştır. Müslümanlar bile bile açıktan yemese de gavurların ürettiği katkı maddeleri ve diğer ürünler üzerinden domuz işgaline uğratılmış durumdadır. Helal, temiz ve sağlıklı olan koyun ve siğir cinsi hayvanların doğum sayıları daha az, süreleri daha uzun ve beslenmeleri daha özenli olmak zorundadır. Kolayına kaçmamak, kimse görmese bile Allah’ın koyduğu sınırlara saygılı davranmak da haddini bilmenin gereğidir.

Haddini bilmek dinde olduğu gibi sosyal hayatta da mutluluğun ve kurtuluşun kaynağıdır. Haddini bilen evlatlar, eşler, ebeveynler, komşular, akrabalar, çalışanlar, işçiler, patronlar, tüccarlar, siyasiler, memurlar, hülasa bütün toplum kesimleri huzurun ve mutluluğun mimarlarıdır. Haddini bilen kişiler kolay iletişim kurabilir, sorunlarını konuşarak çözebilir, yaptıklarının sonuçlarıyla çirkefleşmeden yüzleşebilir ve sorumluluklarına razı olarak görev alabilirler.

Haddini bilen insanlar hukuklarını da özgüvenle savunabilir ve kendilerini gerçekleştirmenin huzurunu da tadabilirler. Çünkü had bilmek, mevcut durumun farkındalığı demektir. Bazen başkalarına karşı kendi sınırında durmayı gerektirdiği gibi, haksız uygulama ve ihlallere uğradığında ise sınırlarını savunmayı da gerektirir. Bunları özgürce yapabilenler mutlu ve huzurlu olabilirler. Aynı durum milletler arası ilişkiler için de geçerlidir. Haddini bilmeyen, saldırgan ve yağmacı devletler görüntüde emellerine kavuşmuş olsa bile huzur ve mutluluk adına çok şeyleri kalmadığını veya sürekli olamadığını, sürekli bir gerginlik ve korku pençesinde yaşadığını biliyoruz. Bu duruma örnek olarak işgalci İsrail devletini gösterebiliriz.

Dünya ve ahirette mutluluğun temel sırlarından birisi haddini bilmektir. Yerimizin ne olduğunu şu yukarıdaki güneş sistemi resmine bakarak bilmemiz lazım. Kibirle yürüdüğümüz, kendimizi bir şey sandığımız dünyanın dahi, kainatta işgal ettiği yeri görebilsek, kendimize gelerek haddimizi bilmememiz aklın ve irfanın neticesidir. Yüce Allah, bizleri haddini bilen ve koruyan Salih ve Saliha kulları arasında yaşatsın ve öylece haşretsın. Amin!

Görsel Kaynağı: <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=45708230>